

Informatie voor de raad

Onderwerp	-	Beeld bij economische effecten en impact corona
Portefeuillehouder	-	A. Schuurman (wethouder)
Eenheid	-	Ruimtelijke Ontwikkeling
Contactpersoon	-	U. Lautenbach
Contactgegevens	-	u.lautenbach@dalfsen.nl
Openbaarheid	-	Openbaar

Behandeld in collegevergadering van
Behandeling in raadsvergadering van

30 juni 2020
28 september 2020

Kernboodschap:

Het college van B&W stelt u voor kennis te nemen van:
de informatie die het college op 26 mei 2020 met elkaar heeft gedeeld om zich een beeld te vormen bij de effecten en impact van corona-maatregelen op de economie in Dalfsen én een doorkijk naar inzet vanuit de gemeente.

Toelichting:

Beeld van sectoren

Op basis van de omvang naar het aantal werkzame personen is voor 7 sectoren een beeld geschetst. Hierbij is informatie gebruikt via personen uit netwerken en cijfers uit enkele recent uitgevoerde onderzoeken (onderzoek naar impact corona onder retail en onderzoek naar impact corona onder agrarische ondernemers).

Retail

Binnen de retail zijn het met name de kledingbranche en huishoudelijke artikelen die het zwaar hebben, zeker door de aanvankelijke geen tot geringe reuring in de winkelstraten. De vertegenwoordigers in food draai(d)en prima door. De automatiseringsbranche draait nu veel mensen noodgedwongen thuis moeten werken boven verwachting goed. In z'n algemeenheid loopt de verkoop per internet wel door, maar onvoldoende om het omzetverlies in de fysieke winkel goed te maken. Tegelijkertijd zijn er ook zorgen over online winkelen omdat een deel van de klanten niet als fysiek klant terug komt.

Niettemin kent zo'n 50% van alle winkeliers een omzetsdaling terwijl ruim 45% verwacht hun bedrijf en product net zo voort te kunnen zetten als voor de coronacrisis.

De steunmaatregelen vallen bij een deel van retail goed, bij een ander deel is het niet nodig.

De situatie vraagt om vraagherstel en gewenning aan de 1,5m samenleving.

Industrie

De sector industrie, met name de maakindustrie had voldoende opdrachten. Toch wordt gevoeld dat de markt grilliger wordt. Er ontstaat door deze situatie meer onzekerheid bij inkopers van bedrijven, en daardoor dus ook gevolg voor de orderportefeuille van onze lokale bedrijven. De verwachte "ketenwerking" zal de komende tijd nog meer voelbaar worden.

Het besef is aanwezig dat de NOW regeling alleen tijdelijk steun biedt en in veel bedrijven geeft de 1,5m productiviteitsverlies.

Bouw

In de bouwsector loopt het nog goed door, geldt voor nieuwbouw als ook voor verbouw. De verkrijgbaarheid van binnenlands bouwmaterialen is nog geen issue. Wel kan dit gaan gelden voor bouwmaterialen uit het buitenland. Qua orders (en omzet) is er nog weinig merkbaar bij bouwondernemingen. Er is nog veel vraag bij consumenten en ontwikkelpartijen voor grotere projecten.

Het steunpakket met maatregelen is vooralsnog niet nodig. Niettemin is er zorg over de beschikbaarheid van het steunpakket in geval de corona uit groeit tot een economisch crisis die ook de bouw gaat raken.

Landbouw

Van de agrarische ondernemers ziet bijna de helft zijn omzet, vanwege de coronacrisis, dalen met gemiddeld 28,5%. Bedrijven die voor de afzet van hun product grotendeels afhankelijk zijn van afzet naar horeca en export worden extra hard getroffen. Op de lange termijn verwachten veel ondernemers dat de prijzen (verder) gaan dalen en de bedrijven met nevenactiviteiten zijn bezorgd over hoe ze hun activiteiten moeten vormgeven in de 1,5-metersamenleving. Ruim 30% van de agrarische ondernemers zet de geplande investering door. Grote investeringen gericht op verduurzaming uitgesteld (bijvoorbeeld aanschaf van zonnepanelen, investeringen in dierwelzijn en/of saneren van asbestdaken). Naast de zorgen met betrekking tot de coronacrisis maakt bijna 80% van de ondernemers zich zorgen over de tegenstrijdige regelgeving en de stikstofcrisis.

Bijna 62% van de agrarische ondernemers maakt geen gebruik van een steunpakket. Een klein aantal doet dit wel. 8% maakt gebruik van de TOGS, 4,5% van de TOZO en 3,5% van de NOW.

Ruim de helft van de agrarische ondernemers heeft geen behoefte aan hulpverlening. Bijna 30% bepleit belastingvrijstellingen. Tot slot vraagt 2% om psychosociale hulp.

Vervoer

Binnen de sector vervoer is het beeld dat het vervoer van dagelijkse goederen (food) en bouwmaterialen goed door loopt. Het vervoer van luxe goederen (bijvoorbeeld nieuwe en gebruikte auto's, maar ook fietsen) is afgenomen. De verwachting is dat de verkoop van fietsen, na een aanvankelijke daling, weer toeneemt.

Het busvervoer gerelateerd aan schoolreizen, groepsreizen, reizen naar evenementen en leerlingenvervoer kent een sterke vraaguitval. Inmiddels is er weer sprake van leerlingenvervoer. Tot 1 september 2020 zullen er immers geen evenementen plaatsvinden, dus ook niet daaraan gerelateerd busvervoer. De 1,5m reductie is ook tijdens busvervoer vereist.

Qua huidige steunpakket geeft de NOW regeling financiële ondersteuning. Daarnaast geeft uitstel van belastingen voor nu verlichting. De hoop is gevestigd op herstel van consumentenvertrouwen door versoepeling van de ingestelde corona maatregelen.

Vrijtijdseconomie

De verblijfsrecreatie is seizoensgebonden. Door de intelligente lockdown en daarna de 1,5m regeling mist de verblijfsrecreatie naar verwachting 50 tot 70% jaaromzet. Niet bij alle verblijfs gasten die al geboekt hadden werden de vouchers geaccepteerd. Bij een nog groter deel is de boeking uitgesteld. In het najaar is hier naar verwachting een completer beeld van te krijgen.

De dagrecreatie kent normaliter een piek in het voorjaar en najaar. Dit jaar wordt 50% minder omzet verwacht.

De groepsaccommodaties en groepsactiviteiten (wegvallen van bedrijfsuitjes) kenden lange tijd onzekerheid, en twifelen of 30% omzet nog haalbaar is.

De horeca mist de voorjaarspiek waardoor 3 maand omzet wegvalt. De beperking van 1,5m en recente mogelijkheid tot terrasopenstelling moet omzetverlies weer enigszins goedmaken.

Er wordt veel informatie uitgewisseld, bijvoorbeeld vanuit de ingestelde Taskforce VTE en de veiligheidsregio IJsselland, en dat wordt gewaardeerd.

Cultuur

De hele cultuursector wordt getroffen, omdat de 'deuren' gesloten moesten blijven. Voor meer dan de helft wordt er gewerkt met ZZP-ers (bijvoorbeeld licht- en geluid), die groep is werkloos. Omdat er sprake is van veel vrijwilligersorganisaties en kleine instellingen zijn die uitgesloten van financiële ondersteuning van het Rijk. Door de verplichte sluitingen zijn voorstelling 'uitgesteld'. Maar ook verenigingen in de cultuursector krijgen het moeilijk. De cultuursector heeft te maken met minder inkomsten als gevolg van minder sponsors en minder optredens, terwijl de vaste lasten wel doorlopen. Vanuit de sector is er behoefte aan het coulant zijn met subsidies, en vervaldata van huur. De cultuurcoach is een geschikt aanspreekpunt voor signalering en vervolgacties.

Effecten en impact

Voor de meeste branches heeft corona een impact die zich niet eerder op deze wijze heeft voorgedaan. Het maatregelenpakket bevat inmiddels noodmaatregelen, met als inzet werkbehoud, maar ook overbruggingsregeling. Onduidelijk is of er na het tweede steunpakket van het rijk nog een

vervolg zal komen. Voor nu zal Dalfsen ook in meer of mindere mate te maken krijgen met stijging van werkloosheid, stijging van het aantal aanvragen voor bijstand, oninbare huuropbrengsten, faillissementen, leegstand van bedrijfspanden (winkelgebieden en bedrijventerreinen), cultuurvershraling.

De cijfers – ondernemers in de gemeente Dalfsen

TOZO tijdelijk overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (voor ondernemers wiens inkomen onder bijstandsniveau is gedaald)	248 aanvragen. 221 toegekend en 19 kredietleningen (stand per 19 mei 2020)
NOW noodfonds overbrugging werkbehoud (loonkosten tot max 90%)	130 aanvragen (stand per 20 mei 2020) Rekening houdend met gemiddelde bedrijfsgrootte van 10-18 werkzame personen per aanvraag betekent dit nu nog een 'dempende werking' op het aantal WW aanvragen.
TOG's tegemoetkoming ondernemers getroffen sectoren (eenmalige tegemoetkoming € 4.000)	Geen inzicht. Afhandeling door Rijk.
WW aanvragen werkloosheidswet	285 in feb, 305 in maart (+/+ 30 tov febr), 343 in april (+/+ 38 tov maart) (=cumulatieve weergave)

Bijlagen:

Geen

Burgemeester en wethouders van de gemeente Dalfsen,

de burgemeester
drs. E. van Lente

de adjunct-gemeentesecretaris
H.J. van der Woude